

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. **«GORENJEČ»** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Domoljubno politično premišljevanje.

I.

V avstrijski državljanski politiki je marsikaj čudnega, marsikaj težko razumljivega. Tako na primer si gotovo mnog preprost, a zvest avstrijski državljani ne more razložiti, kako da je Avstrija zvezana z dvema najsovražnejšima državama, namreč z Italijo in Nemčijo.

Avstrija nima nobene koristi od Italije, nasprotno pa odnese vsako leto na tisoče in tisoče kron zaslužka iz Avstrije Italijani; ali vendar ti komaj čakajo, da bi napravili dobrotni Avstriji kaj škode s tem, da bi ji odtrgali kak kos Primorja. Tudi povračajo dobrote Avstriji Lahi takraj kakor onkraj jadranskega morja z javnim zasramovanjem njene zastave in vsega, kar diši po nji. In kaj stori tako poniževana Avstrija proti svojim ne-hvaležnim laškimi sovražnikom? Zagovarja jih in jim s tem daje potuho, podpira jih vedno krepkeje in izpolni jim, ako le količkaj mogoče, vsako željo kakor slepo ljubeča mati svojemu razposajenemu otroku.

Še nevarnejša sovražnica kakor Italija pa je Avstriji njena druga zaveznica Nemčija. Že za časa zloglasnega slovanožrca Bismarka so skovali v Berlinu natančne načrte, po katerih nameravajo o prvi priložnosti naskočiti in podjarmiti Avstrijo ter potem narediti si gladko pot čez njeno ozemlje do jadranskega morja in še dalje ob tem med slovanske države na Balkanu. Avstriji so ti načrti gotovo dobro znani. Saj so razkriti v raznih nemških brošurah in pisalo se je o njih že mnogokrat v slovanskih in nekaterih nemških listih; tudi razni nemški agentje za razširjenje Nemčije razvijajo v Avstriji vedno bolj očitno svojo protivavstrijsko politično delovanje. A Avstrija je za vse to svoji nemški zaveznic tako hvaležna in naklonjena, da z največjo skrbjo štiti in pospešuje izdajsko prizadevanje teh nemških agentov in jim brez ugovora dopusti, da ji v državni zbornici predrzno prete s pruskimi kanoni. Poleg tega je Avstrija uvedla uradnijski opravični red pri sodnijah in davkarijah popolnoma po kopitu nemške države, okrasila je svoje orožnike s pruskimi

«pikelhavbami», in govorilo se je še, da dobe tudi naši pismonoši nemška pokrivala, da se bode Avstrija še bolj približala Nemčiji!

Ako v Nemčiji kako napravo takoj potem, ko jo uvedejo v Avstriji, odpravijo in zavržejo kot slabo in jo nadomestijo z boljšo novo, to avstrijskim državnikom ne kali veselja, da so jo vpeljali. Ostane naj še nadalje in naj priča o bistroumnosti nemških bratcev iz blaženega «rajha»!

Tako ljubiti svoje sovražnike in jim vsiljivo lesti pod podplate, to je res nekaj izvanrednega, nekaj težko razumljivega! Ali je to morda ona krščanska ljubezen, ki jo je naš Odrašenik pokazal na križu, ko je v najhujših bolečinah in težavah molil za svoje brezsrčne mučitelje, za svoje smrtne sovražnike? Nikakor ne! Ljubezen, s katero rinejo avstrijski državni kolovodje, ki so po krvi in duhu ali pa vsaj po duhu Nemci, svojo državo na rob propada, je le nemška pohlepnost, gospodoželjnost in ošabnost.

Nemci s temi lastnostmi so si že pred davnim časom vtepli v glavo misel, da morajo na vsak način počasi zatreti Slovane in razširiti svojo posest čez vse njihove dežele. Nekdaj so na severu in v naših krajih s pretvezo krščanske vere pobijali in klali naše slovanske brate, na jugu pa je grozovito moril druge Slovane in opustoševal njih domovino krvoločni Turčin. Tako sta ta dva najhujša in najkrutejša sovražnika Slovanov vsak od ene strani kosila razne slovanske narode.

Toda časi so se obrnili. Slovani so se vsled vednih bojov s sovražnimi drugonarodnimi sosedi utrdili in ojačili, združili v male države in vojvodine ter prišli k zavesti, da imajo tudi sami ravno tako pravico živeti na svetu, posebno pa še na svoji lastni zemlji kakor njihovi zatiralci. Začeli so se jim upirati z združenimi močmi, in to je ustavilo sovražno prodiranje v slovanske pokrajine.

Pohlepni Nemci pa se vendar niso odrekli svojim željam in krivičnemu poseganju po slovanskih deželah. Ker niso mogli s kruto silo uničiti Slovanov v časih njih narodne nezavednosti in duševne nezrelosti, hočejo to v sedanjih dobi izvršiti polagoma na zvijačen način z državnovladno politiko.

Mestna hranilnica v Radovljici

je izdala računski zaključek za sedmo upravno leto 1902, iz katerega posnamemo, da ima zabeležiti zopet nepričakovani uspeh, kateri presega vse iz prejšnjih let.

V tem upravnem letu je imela hranilnica denarnega prometa na prejemkih K 1.610.818·65 in izdatkih K 1.609.551·93, skupaj K 3.220.370·58. Stranke so vložile hranilnih vlog za K 745.032·52 in dvignile K 548.092·79, torej je bilo več vloženih za K 196.939·73. K temu prebitku priračunati so kapitalizovane obresti za leto 1902, katere znašajo K 77.994·08, povišalo se je stanje hranilnih vlog za K 274.933·81, tako da znaša isto priračunski stanje prejšnjega leta po K 1.931.071·60, skupaj K 2.206.005·41. Za vse hranilne vloge se je izdalo do konca preteklega leta 5165 vložnih knjižic.

Hipotečnih posojil je izplačala hranilnica v preteklem letu za K 250.612·—, vrnjenih je prejela K 62.557·10, toraj več izplačala za K 188.054·90. K temu znesku je priračunili stanje prejšnjega leta po K 1.363.969·14, znaša toraj skupno stanje koncem preteklega leta na hipotečnih posojilih K 1.552.024·04. Hipotečnih posojil se je do konca leta 1902 izplačalo 1139 dolžnikom. Posojil proti zastavi vrednostnih papirjev se v preteklem letu ni izplačalo. — Stanje teh posojil iz prejšnjega leta je znašalo K 4083·—, vrnjenih je bilo za K 1775·—, znaša toraj stanje istih koncem leta 1902 K 2308·—. Stanje eskomptovanih menic je znašalo koncem prejšnjega leta K 107.330, v preteklem letu se jih je eskomptovalo za K 229.653·18, od te skupne svote po K 336·983·18 je realizovanih za K 234.402·48 tako, da znaša stanje eskomptovanih menic koncem preteklega leta K 102.580·70. Stanje efektov od prejšnjega leta je znašalo K 227.103·—, v preteklem letu se jih je nakupilo za K 6122·—, od tega skupnega stanja po K 233.225·— se jih je prodalo za K 4600·—, ostalo jih je toraj za K 228.625·—. K temu ostanku pristihi je dobiček po kurzu z dne 31. decembra 1902 z dobičkom pri prodaji efektov znesek K 4985·90, tako da znašajo efekti koncem preteklega leta K 233.610·90. Ta kurzni dobiček, kateri je bil koncem zadnjega poslovnega leta jako ugoden, se izloči v posebno rezervno zaklado, ter bo s to zaklado zguba pri efektihs vsaj za nekaj let izključena, ker se bodo eventualne zgube s tem zneskom pokrivala; tem načinom pa ostane splošni prebitek prihodnjih let v tej točki neprikrajsan.

V tekočem računu je imela hranilnica v prejšnjem letu K 204.636·53, v zadnjem poslovnem letu se je naložilo K 456.061·21 od tega skupnega zneska po K 660·697·74, se je realizovalo K 391.639·47, preostalo je toraj v tem računu K 269.058·17. K temu preostanku je priračunati kapitalizovane obresti po K 10.124·56, znaša toraj stanje tekočega računa koncem preteklega leta K 279.182·73.

PODLISTEK.

Pred duhovnim sodiščem.

Po nemškem J. C.

Dalje . . .

«Resnica! Kaj naj se to pravi: resnica?» vmešal se je škofijski propovednik v obravnavo. «Članek je proti cerkvenim interesom. Sama blasfemija!»

«To morate že bolj vedeti!» odvrnil je kratko gospod Celestin. «Da je resnica blasfemija, tega dosedaj nisem vedel. Hvala lepa za poduk!»

«Stvarno, stvarno!» hlastal je škofov kapelan. «Ali ste pripravljene ta sramotilni članek slovesno in javno preklicati?»

«Kaj še, nikdar!» odgovoril je odločno brat Celestin.

«Ka-aj!» sikal je škofov kapelan.

«Ljubi brat!» stokal je prestrašeno gospod kanonik.

«Ali, človek, vi drvite slepo v svojo lastno pogubo!» govoril je škofijski propovednik.

«Jaz sem vam že dejal, gospodje, da mi je vseeno! Jaz ne prekličem nič in tudi nimam kaj preklicati. Kar je v pismu na škofa napisanega, je resnica, sveta resnica, tako gotovo kakor je Bog v nebesih!»

Ta računski zaključek izroča slavnemu občinstvu v pregled ter upa, da bode isto za tako nepričakovani napredek skrbelo tudi v bodoče za neomahljivo naklonjenost do te mestne hranilnice.

V Kranju, 13. junija.

Politične vesti. Papež je precej nevarno obohel za vnetjem čreves. Njegove telesne moči vidno pojemajo. — V Španiji pričakujejo viharnih sej v zbornici, ker namerava vlada predložiti zakon o reorganizaciji javnega pouka. V sestanku se zahteva svoboda pouka. — V sedmograškem okraju na Ogrskem je bil te dni izvoljen rumunski narodni poslanec dr. Avrelj Vlad državnim poslancem. Vladna stranka se boji, da nastopijo Rumunci tudi drugod z narodnimi kandidati. — Galiskim namestnikom je imenovan grof Andrej Potocki. — V ogrskem državnem zboru je Košutova stranka sklenila nadaljevati z obstrukcijo. — Švicarski zvezni svet je sklenil iztirati iz Švice vse redovnike in redovnice, ki so se naselile iz Francoskega.

*

Nemiri na Hrvatskem.

V Zagrebu se vrše še vedno dan na dan velike demonstracije. Na semenjskem prostoru so bile zažgane vse barake. Celi Zagreb je bil naenkrat ves razburjen. Poklicano je bilo vse vojaštvo. Vojniki so hiteli v gornji kraj mesta pred banovo palačo. Svetilke so bile potrgane; vojniki so zastražili vse ulice, tako da pozneje došli meščani niso mogli več iti v svoja stanovanja. Zagrebčani so bili vsled tega zelo ogorčeni. Pozno v noči so se zopet pojavile demonstracije in na vseh straneh so bile napadane madžaronske hiše. Policija se ni upala na mnoga mesta, temveč je iz strahu pred demonstranti pustila svojo službo. Policijsko službo so nato prevzeli vojniki. Celi Zagreb so obkolili orožniki, da kmetje niso mogli v mesto, kar so nameravali, ko so videli tako velik ogenj, in slutili, da se godi nekaj velikega v mestu samem.

V Varaždinu se je dne 8. junija t. l. služila zadušnica za padlimi žrtvami, katerih kri kliče osveto iz neba. Zadušnicam je prisostvovalo vse meščanstvo varaždinsko. V sredi cerkve je bil sijajno okrašen oder, a pred njim so sloneli trije ogromni venci iz svežega cvetja, na teh pa krasna, svilena hrvaška trobojnica. Nad sto hrvaških gospic v žalobni obleki je stalo okoli odra. Na prsih so imeli vsi navzoči črno ovite hrvaške trobojnice. V cerkvi se je zbralo nad 2000 ljudi, zunaj cerkve pa je bilo najmanj še 1000 ljudi, ki v cerkvi niso dobili pro-

«Ali, ljubi brat Celestin!» menil je kanonik z vekavim glasom, «zakaj ste morali vsemu svetu to povedati! Pisali bi raje na konzistorij kako zaupno pismo!»

«Zaupno pismo! Ha, ha!» zasmejal se je Zmrzeljak britko. «Vsaj imate tako dosti papirja v škofijskem arhivu!» Nato je vstal raz svojega sedeža ter se oprl z obema rokama ob mizo.

«Med svet je moralo, med svet, ker tu v prsih ni imelo več prostora! Vsaj ne rečem nič, ako smo mlajši! Radi mene deset, lahko petnajst let v Ledenicah! Ali trideset let, gospodje, to je preveč! Jaz sem prosil, prosjačil, ker nisem več na mestu! Kaj je koristilo? Bodite enkrat vi eno samo zimo v gorah in ako ste pri tem še nad sedemdeset let stari! Skozi sneg in led ponoči ure in ure daleč do najvišjih koč hoditi! V mrazu, da človeku molitev na jeziku zmrzne! Deset let sem kuham in gospodarim sam, ker ne mara nobena kuharica pri meni ostati v moji samoti! Putko imam v vseh udih! Vsaj sem moral ven v najhujši nevihti. Mojih ubogih faranov vendar ne morem zapustiti v poslednji uri. Gospod kanonik, gospod propovednik, gospod kapelan, ali ste že vi kdaj nesli telo Gospodovo štirinajst ur daleč v vremenu podobnemu peklju? Po leti je seveda samo pet ur! A po zimi! Ali ste že videli vi kdaj tako trdno vero,

stora. Po končanih zadušnicah se je veličasten sprevod pomikal proti kolodvoru, da sname desko z madžarskim napisom, nato pa je prihajal eskadron ulancev, ki je ljudstvo razgnal z golimi sabljami. Meščani so še nadalje demonstrirali s klici: «Živela hrvatska vojska!»

Prošli petek se je državni zbor zopet bavil z dogodki na Hrvaškem. Jugoslovanci poslanci so vložili nujen predlog, katerega je utemeljeval dalmatinski poslanec Borčić. Odgovarjal je ministrski predsednik, ki se je po stari navadi izgovarjal, da se ne sme vtikati v hrvatske zadeve. V imenu Čehov je govoril poslanec Herold, ki je ostro obsojal Körberja.

Minulo nedeljo so goriski Slovenci priredili dva manifestacijska shoda za brate Hrvate, in sicer v Gorici in v Nabrežini, kjer se je zbralo ogromno število ljudstva iz vseh strank ter sprejela ostra resolucija proti strahovladi bana Hedervaryja.

Dopisi.

Iz Strazišča. Dne 24. maja t. l. je bil za našo vas pomemben dan. Gasilno društvo, katero se je ustanovilo z velikimi težavami in zaprekami, slavilo je blagoslovljenje gasilnega doma. Ob 1. uri popoldne so se zbirala društva v gostilni g. M. Hafnerja, odkoder so odkorakala ob 2. uri z mestno godbo kranjsko v cerkev. Po cerkvenem opravilu so se vsa društva, ki so se udeležila te slavnosti, podala z godbo na čelu k gasilnemu domu, kjer je g. dekan iz Šmartna blagoslovil gasilni dom. Po blagoslovljenju je pozdravil načelnik g. Benedik vsa društva in se zahvalil za mnogobrojno udeležbo ter podporo, zlasti meščanom kranjskim, ki so mnogo prispevali z darili. Pozdravljal je tudi kapelan Paulus, ki je pa v svojem govoru ubral vse druge strune, kakor pri cerkvenih propovedih. Nekaj pevcev je nato zapelo par pesmi, ki pa niso bogve kako vplivali na pričujoče občinstvo, zato jim svetujemo, naj bi se o takih prilikah prej izvežbali. Po končanem blagoslovljenju so odkorakala društva z godbo na vrt g. Val. Benedika, kjer se je vršil koncert, srečolov in naposled prosta zabava. Tu se je razvilo pravo veselje in godba je pripravila mladini veselje do plesa. Kmalu so se vrtili pari na za to nalašč pripravljenem odru kljub temu, da sta gg. dekan in kapelan nasprotovala in prepovedovala ljudem, naj se taistega ne udeležijo. Veselo je bilo gledati vrtečo se mladino, in gledalci niso prav nič cpazili kaj pregrešnega, še manj pa, da bi bil kdo izgubil kake galoše ali čevlje. Ta zabava je trajala do pozne noči. Slavnosti so se udeležila naslednja društva: Škofja Loka, Stara Loka, Gorenja vas, Kranj, Šenčur, Voglje in Ljubljana. — Gasilno društvo v Strazišču ima težak položaj. Na vseh straneh se delajo ovire, domači

da so vam kmetje štirinajst ur, in to stari in mladi, odkopavali zameteno pot ped za pedjo. samo da je zakrament prišel ob pravem času? Ne, ne tega vi ne poznate, gospodje sodniki! In tega tudi nikoli razumeli ne bode! Nič družega kot samo resnico sem povedal v pismu na škofa! Jaz bi sicer ne prosil proč, ko bi bil še kos svojemu mestu! A nekaj me je v zadnjem času vedno vznemirjevalo, namreč, da bi enkrat ponoči zapel zvonček, kateri bi me klical k umirajočemu, in da bi jaz ne mogel več slediti njegovemu klicu! In, kadar na to mislim, postaja mi tesno pri srcu! Za našega Gospoda in njegovega služabnika so tvegali moji farani svoje življenje. In jaz, da naj bi katerega v smrtni uri pustil brez tolažbe! Brez tolažbe, in samo zato, ker me moje noge ne neso več tako visoko, da bi mogel do njega, kateri me kliče: Ekspozit! Celestin! Pridi k meni, pridi! In veliko med njimi sem jih krstil! In mnogim izmed njih sem prvi sklepal roke k molitvi! In jaz naj bi jih pustil umreti brez tolažbe, brez blagoslova — kakor obstreljeno zver v gozdu! O moj Bog! O moj Bog!» Starček si je prekril obraz z rokami, iz njegovih prs pa se je izvil globok izdih.

Konec . . .

ljudje pa podpirajo to prekoristno društvo le prav malo. Tako je občina Strazišče, ki bi mogla biti pač zadovoljna, da se je to društvo ustanovilo, dala podpore samo 100 (reci sto) kron. Ker mora društvo plačevati opravo v obrok in je prvi obrok že zapadel v plačilo, je društvo bilo primorano, tako zgodaj prirediti to slavnost, da more poplačati svoj dolg. In namesto, da bi se bilo društvo sedaj ob slavnosti podpiralo od vseh strani, se je hujskalo in to edinole radi plesa. Kako bi moglo društvo izhajati, ko bi ne bilo napravilo veselice v tem smislu? Kapelan Paulus je rohnel par nedelj zoper to veselico, oziroma ples, in g. dekan je že odpovedal blagoslovljenje. Še na slavnostni dan opoldne nismo vedeli, je li se bo vršilo blagoslovljenje a'i ne. Okoli 1. ure popoldne je šele g. dekan obvestil odbor, da bo blagoslovil gasilni dom, toda le radi tujcev. Take ovire so se stavile odboru ob tej slavnosti in vsega tega je kriv le kapelan Paulus, to je tisti kapelan, ki ima na glavi toliko masla, da bi se še pokazati ne smel v sončno senco. No, slavnost se je kljub temu izvrstno obnesla in še Bog jo je blagoslovil. Kapelana bomo pa že vzeli na piko in mu dali za tako šilo še ognjilo.

Iz selške doline. V zadnjem «Slovenskem Listu» se izgovarjajo France Demšar, Fr. Prevc in J. G., to je «ta žgancov»; da niso obrekovali in lagali. Bog se vas usmili, čudni ljudje! Zakaj pa ste bili kaznovani vsak po 80 K? Ali zato, ker ste morebiti molili «roženkranc»? Nikar ne perite in ne umivajte zamorca, on os'ane črn. «Ta žgancovemu» pa svetujemo na vsak način, naj pusti politiko, ker on res ne ve, «kaj podpiše», kakor je rekel pri sodnji. V «Gorenju» nismo rekli, da je bil on kaznovan, čemu se pa sedaj izgovarja in podpisuje v «Slovenskem Listu»? Že zopet ne ve, kaj je podpisal. Zato pa, Joža, pustite politiko in take za vas «prekunsčne» reči na stran, pa tako reč v roke, katera se naredi brez pisanja in branja.

Iz Železnikov. Tam gori, kjer Strajnar krpa čevlje in vleče dreto, tam gori se vedno rači vtikajo v reči, ki jim niso nič mari. Tako je tudi nekoga tiščalo, da je z največjo težavo namazal nekaj vrst za «Slovenski List» in pohvalil pet mož, katerih imena so tudi «drukana», ker niso hoteli sprejeti «Gorenjca». Vseh pet mož je doma v Rovtjih pri Sv. Lenartu. Ti ubogi hribovčki so vsi preplašeni, če se prikaže k njim kakšen liberalci ali liberalen list. Može sami še niso tako odločni, da bi ne brali «Gorenjca», ampak njih žene, ki so vpisane v razne bratovščine in «Marijine družbe», te so tako fanatično nestrpne. Mi liberalci beremo vse, ker radi kaj izvemo. Pregovor pravi: Kdor resnico ljubi, ušes jej ne maši, kdor jo pa sovraži, zaveže še oči. Kakor ta pregovor pravi, tako delajo tisti ljudje, ki nočejo brati naprednih listov. Tisti «Gorenjec» je pa prinesel same resnične stvari iz naše doline, zato so se g' bali taki katoličani, ki se zatekajo v Železnike v konsum. Taki može, kakor so v Rovtjih, se bodo že mogli navaditi še na kaj tacega. Svet gre naprej, ne stoji in tudi ne bode obstal zaradi par ljudi, ki maše ušesa in vežejo oči pred resnico.

Iz Postojine. Slavnost razvitja zastav «Narodne Čitalnice» in telovadnega društva «Sokol» v Postojini se vrši, kakor smo že omenili, v nedeljo dne 14. junija 1903. Iz Ljubljane vozi ta dan poseben vlak. Vspored je naslednji: Predvečer slavnosti 13. junija: Ob 9. uri zvečer mirozov in podoknice kumicama. Slavnostni dan 14. junija: I. a) Slovesni vsprejem gostov. b) Zajutrek v hotelu «Pri kroni». II. Razvitje zastav točno ob 11. uri dopoldne na glavnem trgu. (Slavnostna govora, petje, sviranje godbe in defiliranje društev pred razvitima zastavama.) Obhod po trgu. III. Banket ob 12. uri v «Narodnem hotelu». Cena kuvertu 3 krone. IV. Ogléd jame ob 1/2 3. uri dopoldne. (Godba, ples, poštna ekspozitura.) Vstopnina v jamo 1 krono. V. Javna telovadba ob 5. uri. (Prostor: travnik poleg drevoreda.) VI. Koncert tukajšnjega salonskega orkestra in sokolskega tamburaškega zbora. Vstopnina prosta. Po koncertu komerz. V slučaju neugodnega vremena vrši se razvitje zastav v jami.

Slavnostni odbor.

iz Bohinja. [Konec.] Kapelan je mislil v svoji vse-mogočnosti nad bohinjskimi kmeti, da mu ni treba za pravno moč njegove bedaste farske odredbe nikakega višjega odobrenja in da bo bohinjske gostilničarje še z neopravičenimi denarnimi globami drl kakor se bo njemu zdelo. Ali tu se je enkrat grdo zmotil: Kmalu po razglasitvi omenjene gostilniške zaprtije so zavohali kapelanovi spijoni, da se je v neki gostilni v Stari fužini točilo črez »prepovedano uro«. Ti so hitro drugi dan na vse zgodaj nesli to zanje preveselo novico na nos svojemu novemu policijskemu komisarju v črni suknji, in ta je takoj nato še bolj hitro dirjal k županu ter tem diktiral ubogi gostilničarki, ki je imela skozi celo zimo veliko skrbi, truda in troškov s hudo bolnim možem in ki mora sebe in več otrok preživljati s tem, kar si pridobi z gostilno, kazen 10 kron in povrh še nekaj kronic kot stroške in plačilo malovrednim vohunom. Od kapelana ali bolje od »žeganega policaja« tako kaznovana gostilničarka pa ni bila tako nespametna, da bi plačala kazen, ki jo je naložil on. To je bilo vzrok, da je vso to zadevo izvedelo tudi c. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici in poslalo županstvu v Srednji vasi primeren »nos« zoper policijsko naredbo in kazensko postopanje bohinjskega kapelana Oblaka, kateri je pri vsem tem zopet obogatel za eno blamažo in nov naslov, ki se glasi »žegan policaj«. Nameravana gostilniška zaprtija v gorenji bohinjski dolini v sedanjem času pa je toliko bolj graje in obso-dbe vredna, ker se ravno zdaj gradi železnica v Bohinju, kjer je vedno dosti tujih delavcev in tudi mnogo drugih tujcev ter hribolazcev ob tem času sem prihaja. Ako bi kapelanova odredba obveljala, bi to ne bilo le v škodo Bohinjcem, ampak tudi velika sramota v očeh tujcev za vse Slovence, ker se tako damo strahovati. Širši in razumnejši krogi zunaj Bohinja pa naj zdaj o tem premišlujejo, kako kmalu bi se začela izpolnjevati na Kranjskem prerokovanja v povesti »4000«, ako bi postale klerikalno meso in kri vse klerikalne želje ljubljanskega škofa Jegliča, ki je zelo naklonjen kapelanu Oblaku in mu bo dal izbrati si zelo mastno farno, ko bode enkrat prignal mnogo Bohinjcev na kant. A o tem in o marsičem drugim od tukaj morda izpregovorimo še obširnejše o drugi priložnosti, za zdaj pa ti, dragi »Gorenjec«, voščim srečno pot s temi žalostnimi bohinjskimi imenitnostmi!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Klovn v kranjskem občinskem odboru. Po zadnjih občinskih volitvah priglasili so vsi virilisti propadle stranke svoj vstop v občinski odbor. Vsled tega se je otežkočilo delovanje občinskega odbora, ker je za sklepčnost odborovo potrebna navzočnost 18 članov, kar je za Kranj vsekako znatno število, in ker razen enega od vseh teh virilistov nobeden ne prihaja k sejam. Ta izjema je kranjski dekan, ki je navadno navzoč pri sejah pa le telesno, ker ne posega v razprave prav nič, niti ne glasuje ne. Pri zadnji seji pa je čutil potrebo, zopet enkrat dokazati, da njemu ni sveta nobena stvar na zemlji. Vsi Slovani in velik del Nemcev simpatično opazujejo in spremljajo heoričen boj hrvatskega naroda za svoj obstanek. Za kranjskega dekana pa je ta boj ravno prav, da si dovoli slab burk v občinski seji. Mi bi bili hinavci, ko bi odkrito ne priznali, da pri razmerah, kakršne so žalibog v Kranju, zna škodo trpeti najboljša stvar, če jo kranjski dekan vzame v svoje raskave roke. Vsak začetnik v javnih zadevah ve, da taka manifestacija, kakršna se je nameravala tu, ima le takrat pomen, če se sklene soglasno in brez debate. Za to je potrebno, da se predlaga v taki obliki, da se more sprejeti brez prepira in brez popravil. To pa je tu naravnost nemogoče. Če je že g. Koblar, ki za svoj predlog ni dobil niti enega glasu, menil, da je ravno on pripravna oseba, staviti tak predlog v občinskem odboru, lahko bi bil prisodil kranjskemu odboru vsaj toliko razsodnosti, da že zaradi skrajno nesrečne stilizacije ne more sprejeti tega predloga, kajti, če kranjski občinski odbor sklene, naj župan telegrafira cesarju, da naj napravi red na Hrvaškem, je dvojje gotovo: prvič, da bi stvari prav nič

ne koristil, in drugič, da bi se neskončno osmešil pred vso javnostjo. Če je torej g. predlagatelj nameraval spraviti občinski odbor v zadrego, odstranil je sam to zadrego s popolnoma ponesrečenim stiliziranjem svojega predloga. Lekcija, ki je dobil kranjski dekan od občinskega odbora za nerodno svojo usiljivost, je bila docela zaslužena, in noben razsoden meščan ne bo odrekel občinskemu odboru za njegovo taktno ravnanje svojega priznanja: *guarda e passa.*

Častni člani veteranskega društva kranjsko-gorskega. Na občnem zboru vojaškega in veteranskega društva v Kranjskigori so bili izvoljeni častnim članom gg. nadučitelj Josip Bregar, veletržec Josip Gorup na Reki, župnik Ludovik Skufca, Jakob Janša, lesni trgovec na Dovjem, in Josip Preisser, železniški mojster v Trbižu.

Volitev občinskega odbora. V Kovorju pri Trziču se je vršila dne 5. aprila volitev občinskega odbora, pri kateri je bil izvoljen županom Janez Golmajer, posestnik v Kovorju; občinskim svetovalcem pa Jakob Rožič, posestnik iz Hudega, in Janez Zupan, posestnik v Loki.

Veselica bralnega društva v Dražgošah. Pišejo nam: Na binkoštni ponedeljek je priredilo to lepo uspevajoče društvo svojo veselico. Vas Dražgoše leže visoko ob hribu nad Železniki. V tej gorski vasi osnovali so pred tremi leti bralno društvo. Imajo vrlega učitelja g. Ivana Štupica, kateri razumeva svoj poklic ne le, da deluje v šoli, temveč tudi izven šole izobrazuje mladino. Ko je osnoval bralno društvo, postavil si je polje, na katerem deluje neumorno in, kakor nam je veselica pokazala, z uspehom. Veselica se je pričela. Mladenič pove pozdravni govor, pevci in pevke zapoje cesarsko pesem. Za to pesmijo so se vrstili moški zbori in mešani. Vmes je deklamiral mladenič legendo o Kristusu in sv. Petru (Askerc). Zapeli so zares prav lepo, da so bili vsi poslušalci prav zadovoljni. Temu sporedu je sledila igra: Bucek v strahu. Pri igri »Bucek v strahu« so se igralci odlikovali prav posebno. Bucek (Jakob Jelenc) in Buca (Antonija Luznar) sta bila prav izborna; ravnotako pisatelj Pinčič (Janez Frakel), grofica Ana (Jernej Berce) in uradnik Borčič (Urban Berce). Znali so vsi izvrstno svoje vloge in so jih zelo pravilno predstavljali. Nekako predrzno se nam je zdelo, da bi neizurjeni igralci bili kos tej igri. Toda, ko so odigrali igro, smo bili na vspehu prav iznenadeni. Človek bi ne verjel, da priprosti igralci zamorejo igrati toliko dobro in pravilno. Želi so vsi mnogo pohvale od vseh poslušalcev. Po končani veselici je bilo srečkanje, ki je prineslo obilo lepih dobitkov, po veselici pa prosta zabava v gostilni pri Beštru. Tam so se vršile lepe napitnice bralnemu društvu v Dražgošah in g. učitelju Štupicu, ki je duša vsega društvenega življenja. Vdeležba je bila prav velika, posebno iz Selc so prisli člani bralnega društva in drugi Selčani. Neprisiljena zabava se je razvila, vmes pa so se pele lepe slovenske narodne pesmi. Že čez polnoč so se vračali zadnji gostje iz Dražgoš. Bil je zares lep in zabaven dan. Bog daj še mnogo takih! Vrlo bralno društvo v Dražgošah pa naj deluje še tako naprej v izobrazbo ljudstva in v korist mladine.

Razstava risarij učencev obrtno-nadaljevalne šole v Št. Vidu nad Ljubljano se je — kakor se nam piše — tudi letos dobro obnesla. Razstavljenih je bilo iz I. letnika 147 listov geometričnega, projekcijskega in prostoročnega risanja, iz II. letnika pa 134 listov iz strokovnega risanja in 16 lepih detajlov. Razstavo je obiskalo mnogo domačinov. Došlo je pa tudi precej odličnjakov-strokovnjakov in druge gospode iz Ljubljane in celo iz daljne Radovljice ogledat si to razstavo. Šentvidska obrtno-nadaljevalna šola je štela letos 166 učencev in jo torej glede števila učencev prekosi le ljubljanska.

Novice iz Mojstrane. Piše se nam: Dne 21. maja t. l. se je pri nas obesil tovarniški delavec Nikolaj Jeglič, pristojen v občino Gorje pri Bledu. Vzrok samomora je bilo pijančevanje. — Pismo nosi Franu Otrinu, stanujočemu pri g. Ivanu Rabiču, je bilo okradeno iz omare 17 gold. Tat se je zaklenil v sobo, da je mogel izvršiti tatvino. Na sumu je neka ženska, ki je ravno ob istem času ondi bila. Franc Otrin se zahvaljuje gospodom iz tukajšnje

tovarne za darovano svoto 20 kron, ker so bili tako usmiljeni, da so priskočili na pomoč temu revežu. Zlasti se pa zahvaljuje gosp. post. mojstru, ki je v veseli družbi nabral to znatno svoto.

Nezdrave razmere v Kranju. Pod tem zaglavjem pripoveduje sobotni «Slovenec», da morajo v Kranju policaji takrat, ko bi že imeli zbrani biti mestni odborniki, šele tekati po mestu in k občinskim sejam vlačiti odbornike in odbornikov namestnike brez razločka. Pravi, da povabijo vsacega k seji, kogar morejo vjeti, če je dotičnik tudi le namestnik in da so radi tega seje nezakonite. Zadnje je prav navadna katoliška laž, kajti le oni namestniki se udeležujejo sej, ki so bili povabljeni s polo. Kar se pa tiče odbornikov, odnosno virilistov, so pa «Slovenčeve» pritožbe kolikor toliko opravičene. Enkrat tekom dveh let je bila seja nesklepna radi nenavzočnosti postavnega števila odbornikov, parkrat je bilo pa še v zadnjem trenutku treba poslati po nekaj zastopnikov. Le škoda, da nam «Slovenec» ni povedal, kaj je glavni vzrok tej nepriliki. Ko so namreč klerikalci, sedaj dobro pred dvema letoma pri občinskih volitvah prav grdo pogoreli, so prijavi vseh 5 svojih virilistov, odnosno njih pooblaščenec, to pa ravno z namenom, da bi delali zgago. Od teh petih opravičencev hodi namreč k sejam edinole pooblaščenec A. Koblar, eden je bil samo pri županovi volitvi, ostalih treh pa še več kakor poldrugo leto ni bilo na rotovž. Uvideli so da s svojim smešnim rogoviljenjem ničesar ne opravijo in zato jih ni več k sejam. Ker pa seveda glede zakonitega števila navzočih odbornikov z ozirom na skupno število vendarle pridejo v poštev, tako tudi izvan mestne hiše večkrat zavirajo seje. Bo treba res poseči po občinskem redu, ki za tak slučaj določa kazni. Če virilisti nočejo sejam prisostovati, naj pa odstopijo. O tem hočemo še izpregovoriti, ko bo «Slovenec», kakor obljubuje, nadaljeval z nezdravimi razmerami v Kranju.

Nekaj groznega se je pripetilo prejšnji teden v Kranju. Izvršil se je nov čin narodnega izdajstva, kakor ga more roditi le nesrečna slovensko-nemška zveza in ki vpije naravnost v nebo. Najžalostneje pri vsem tem je pa dejstvo, da se izdajice niti zavedale niso sramotnega zločina, marveč jih je o tem morala poučiti šele brzovjaka vsobotnem «Slovenecu». Zopet najboljši dokaz, da je nemoralna alianca v slovenskih liberalcih udušila že vsak narodnostni čut. Tužna nam majka! Kaj se je tedaj zgodilo? «Slovenec» nam nanja v telegramu iz Kranja od 6. t. m. slovenski javnosti in strmečemu svetu nezadržano ter pretresujočo vest z naslednjimi besedami: «Kranjski liberalni narodnjaki so dali brezplačno peljati graške nemške tehnike na Jezersko. Živila kompanija! Nečuvno, kaj ne? Slovenija! zakrij si svoje obličje in plakaj nad svojimi izprijenimi sinovi. Tako početje mora z gnusom napolniti dušo vsacega katoliško-narodnega domoljuba. Ker je pa brzovjav precej lakoničen, naj še mi pojasnimo zadevo, da se črno «izdajstvo» spozna docela. Pospeševalaj ter odkritosrčen prijatelj slovenskega planinstva in častni član «Slovenskega planinskega društva», graški profesor Johannes Frischauf je obvestil predsednika tukajšnje podružnice «Slovenskega planinskega društva», da bo 3. junija njegov dobri prijatelj profesor Rumpf pripeljal nekaj nad 20 graških tehnikov v Kranj, od koder se bodo podali skozi Kokro na Jezersko in svrhu geologičnih raziskavanj kokriške doline. Naprosil je predsednika, da naj izvoli preskrbeči izletnikom prenočišča v Kranju in za prihodnji dan vozove do Jezerskega. Frischauf je v svojem pismu tudi še omenil, da si bo profesor Rumpf — priznana kapaciteta — pri tej priliki lahko ogledal izvir Čemšenikarjevih studentov in glede zajemanja istih v vodovodne namene podal svoje izvedeniško mnenje. Podružnični odbor je rade volje ustregel Frischaufovi želji. Odborniki so prijazno sprejeli izletnike, preskrbeli so prenočišča (celo v katoliškem hotelu pri «Novi pošti») in za drugi dan brezplačne vozove. Kratkoyidneži niso pomislili, da si bodo s svojo uljudnostjo nakopali na glavo zaničevanje katoliško-narodnih junakov. Radovedni smo, če se to ogorčenje radi strašnega izdajstva razteza

tudi na češko podružnico planinskega društva, ki je vsled Frischaufovega posredovanja dala tehnikom na razpolago češko kočo pod Grintovcem. «Slovenčeva» brzovjavka je v Kranju provzročila mnogo smeha. «Liberalni narodnjaki» pa, ki so dali nemške tehnike brezplačno peljati na Jezersko, si mislijo, da morajo biti ljudje, ki hočejo, da bi ptujce, potujoče v svrhu študij po naši deželi, prezirali ali celo napodili s koli, da morajo biti ti ljudje res prav neuljudni, neolikani in neotesani — tepci!

Koblar & Hybašek se v zadnjem «Slovenskem Listu» branita komata, katerega smo jim v predzadnjem «Gorenjcu» obesili na vrat. Pravita, da je — oslovski! Prečastita gospoda naj bosta uverjena, da je komat izdelan natančno «po meri». G. Tone, čestitamo k današnjemu godu!

Turnarska slavnost v Ljubljani in demonstracije. Minulo soboto in nedeljo je obhajalo nemško telovadno društvo «Turnverein» štiridesletnico svojega obstanka. To društvo je nositelj vsenemske misli v Ljubljani in pravi steber nemštva v naših krajih. Da hoče to društvo prirediti sredi slovenske Ljubljane vsenemško manifestacijo, je razburilo velik del prebivalstva. Vlada je v svoje roke vzela kar vse varnostne odredbe, prav kakor da bi v Ljubljani ne imeli mestne policije. Poklicala je v Ljubljano 80 orožnikov, pripravila vse ljubljansko vojaštvo, vrhutega pa še pozvala dva policijska nadzornika iz Trsta. V «Zvezdi» in pred kolodvorom je kar mrgolelo stražnikov in orožnikov. Že to je razburilo sicer mirno in pohlevno ljubljansko občinstvo, zlasti pa cele trope orožnikov in vojakov, ki so švigali po mestu, so pričale, kakor da bi bila v Ljubljani kaka revolucija. Zunanjih turnarčkov je bilo kakih 60. Na kazinskem vrtu je plapolala poleg mestne in cesarske zastave tudi frankfurtarica. Sobotni večer je mirno pretekel. V nedeljo dopoldne pa so se začele zbirati v «Zvezdi» čedalje večje množice. Nekateri so zvižgali in klicali: Dol z nemčurškimi zastavami! Ljudje so bili silno razburjeni, zlasti ker so turnarji mogočno mimo njih švigali z vsenemškimi trakovi, na kazinskem vrtu pa si čul tulenje pangermanskih pesmi kot odgovor na demonstracije. Vladala je silna napetost. V tem trenutku se poda ljubljanski župan g. Hribar v kazino in zahteva, da se sname frankfurtarica. Toda turnarji precej niso hoteli ugoditi županovi želji, a počasi je pa vendarle izginila tudi frankfurtarica. Očividci pripovedujejo, da so cesarsko zastavo vrgli na tla in hodili po njej. In c. kr. uradniki ter vojaštvo, ki so bili navzoči, so to mirno gledali?! Da bi se to zgodilo pri kaki slovenski slavnosti, priglasili bi se vsi dotični slovenski c. kr. uslužbenci kot izdajalci; ko je bila frankfurtarica odstranjena, se je občinstvo zopet mirno razšlo. Vobče se mora priznati, da te demonstracije niso prestopile meje zakonitosti, Nemcem pa so v jasen dokaz, da se frankfurtarica ne sme razobešati v slovenski Ljubljani.

Občinske volitve na Dovjem. Prejeli smo poročilo, da so se minuli torek, dne 9. junija t. l. vršile za občino Dovje-Mojstrana občinske volitve, pri katerih so z veliko večino zmagali napredni kandidatje. Stranka prejšnjega župana, takoimenovana Jansa-Jakeljnova stranka je v vseh treh razredih obdržala samo tri odbornike. Napredni močje so v tretjem razredu prodrli z vsemi svojimi kandidati in so bili izvoljeni s 13 do 15 glasov večine. V drugem so zmagali trije odborniki pristasi prejšnjega župana z 2 do 3 glasovi večine, 1 napreden odbornik je bil izzreban. V prvem razredu je bila zmaga naprednih kandidatov tem lažja, ker je došel od nasprotne stranke samo 1 volilec.

Sokoli v Velesovem. Zadnje nedeljo potekel je naš «Sokol» peš v prijazno vasico Velesovo. Početkoma smo mislili, da nas bode dež prav pošteno močil, toda Bog ima Sokole rad, tako da so popolnoma suhi prispeli na svoj cilj. Tam je pozdravil Sokole ondotni učitelj, za kar se mu je zahvalil brat starosta Ciril Pirc. Takoj po prihodu se je vršila javna telovadba, katera je zbranemu občinstvu jako ugajala, dasi bi bila lahko še veliko boljše vspeła. Nato smo sedli k mizam ter se prijeto zabavali s prijaznimi ondotnimi možmi, fanti in brhkimi dekletami, vmes pa je popeval čitalniški zbor. Med prisilci smo zapazili tudi mnogo gostov iz napredne Zabnice in iz Senčurja. Ko se je čulo, da bode brat starosta govoril,

se je zbralo vse občinstvo na prostranem dvorišču in nasteli smo skoro do 300 glav. Starosta Ciril Pirc je potem jako lepo razložil zbranim sokolsko idejo in nje posebni pomen za kmeta, na kar je sledilo splošno odobravanje. Ob 7. uri smo se poslovili od prijaznih vaščanov, katerim kličemo s tem: Na svidenje v Senčurju! (O tem izletu smo dobili daljši dopis, kateri nam je za to številko prepozno došel. Op. uredništva.)

Županska volitev v Selcih. Včeraj se je vendarle izvršila v Selcih volitev občinskega starestinstva potom kompromisa. Zahtevi naprednjakov, da se izvolita izmed naprednih odbornikov dva obč. svetovalca, se je vstreglo. Zatorej se je omogočila volitev župana. Županom je izvoljen Demšar. Od napredne strani sta izvoljena svetovalcem Dolenc in Podobnik.

Na Savi pri Jesenicah se snuje delavsko pevsko društvo «Sava». Pravila so že vložena.

Državni železniški svet je imel dne 5. t. m. sejo, v kateri je župan g. Ivan Hribar priporočal, naj se zgradi novi kolodvor v Ljubljani. Predlog je bil sprejet. Nadalje je železniški svet na predlog župana Hribarja sklenil priporočati železniškemu ministrstvu, da se podnevu vozečim brzoylakom na progi Dunaj-Trst priklopijo restavracijski vagoni, in sprejel županov predlog, naj se dovoli primerno znižanje tarif na korist mlinarski industriji na Kranjskem, da se isti omogoči konkuriranje z ogrskimi mlini v Istri in v Dalmaciji.

Olajšanje mestni občini ljubljanski. Vsled Najvišje odločbe dovoljuje se mestni občini ljubljanski na nje prošnjo glede odplačila 3 % državnega posojila za 900.000 kron naslednja olajšava: Posojilo je vrnilo v dvajsetletnih obrokih od 1. januarja 1913 počenši. Do 1. januarja 1903 leta zapadle obresti, ki znašajo okoli 150.000 kron, se popolnoma odpisejo. Od tega časa naprej tekoče obresti bo treba poravnati.

Umrla je v Ljubljani gospa Alojzija Žvan, posestnica v Sp. Gorjah. Njenega moža je pred leti ubil gostilničar Ravnik.

Posredovalnica za službe. Slovensko trgovsko društvo «Merkur» v Ljubljani nam naznanja, da se iščejo potom društvene posredovalnice od strani gg. trgovcev naslednje moči v nameščenje: 2 pomočnika manufakturne in 2 pomočnika špecerijske stroke, 4 pomočniki mešane in pomočnik železninske stroke, 2 kontorista, 2 blagajničarki in učenc. — Od strani nastavljenecv iščejo naslednji službe: 5 pomočnikov špecerijske, 4 pomočniki manufakturne, 3 pomočniki špecerijske in manufakturne, 2 pomočnika špecerijske in železninske stroke, 2 kontorista, pomočnik mešane stroke in blagajničarka.

Strašen dogodek v Srbiji.

Kakor blisek se je minuli četrtek raznesla strašna novica, da sta bila v sredo ponoči **umorjena srbski kralj Aleksander in srbska kraljica Draga**, poleg njiju pa še več visokih dostojanstvenikov.

Umorjeni kralj Aleksander ni bil nikdar priljubljen narodu. Njegov oče, razupiti kralj Milan je bil tiran, ki je neusmiljeno izkoriščal svoj narod in svojo domovino. Večkrat ga je srbski narod poskusil odstavit, a se mu ni posrečilo, ker je Milan imel na svoji strani armado. Proti njegovemu sinu pa se je dvignila armada in napravila zaroto.

Zarota proti dinastiji Obrenovičev se je pripravljala že dlje časa. Več mesecev sem so delovali po vsej deželi tajni odbori, ki so skupno z vojaštvom vprizorili ta krvavi dogodek. Prvi sklep, umoriti kraljevo dvojico, se je storil pred več meseci v višjih častniških krogih v Belemgradu. Kraljevi adjutant obristlajtnant Naumovič je bil izbran za to, da s pomočjo 6. pešpolka izvrši ta naklep. V sredo okoli 11. ure ponoči je Naumovič z dinamitno bombo razstrelil vrata kraljeve spalnice ter udrl z nekateri častniki, ki se bili oboroženi z revolverji, v kraljevo spalnico. Najprej seveda se je bilo treba boriti z dvorno stražo, katero so čete 6. pešpolka premagale, nje poveljnika pa ustrelile. Naumovič je kralju predložil odpovedno listino, v kateri je bilo zapisano, da je kralj z ženitvijo z javno vlačugo osramotil deželo in da se

mora vsled tega odpovedati. Kralj je zgrabil za revolver in ustrelil adjutanta, ki je bil na mestu mrtev. Na to je obrist Mišič pobral listino in jo še enkrat ponudil kralju v podpis. Kralj se je menda izjavil, da se prestolu ne odpove nikdar. Kralj je sedaj videl položaj in veliko nevarnost, oklenil se je kraljice Drage in z njo zbežal pod streho. Častniki so leteli za njima in ju ustrelili. Generalni adjutant Petrovič je prišel kralju na pomoč, a je bil tudi ustreljen. Ogrski uradni list poroča, da so telesi kralja in kraljice vrgli raz balkona na dvorišče, pri čemur se je kraljeva glava razbila. Potem so uporniki drli v stanovanje kraljičinih bratov nadporočnika Lunjevica, ki bi imel postati prestolonaslednik, ter oba ustrelili. Ravnotako so napadli ministrskega predsednika in več ministrov ter vse pomorili.

Poročila. Pred konakom ali kraljevsko palačo je bila zbrana velikanska množica ljudstva. Pet z zelenjem okrašenih topov stoji pred konakom. Raz vseh hiš v mestu vihrajo trobojnice. Pred konakom svira vojaška godba. Iz ministrske palače govore novi ministri zbranemu ljudstvu, ki kliče radosti. Okna konaka so odprta in skozi nje se vidita krsti kralja in kraljice, ki stojita druga poleg druge. Častniki so potrgali znake kralja Aleksandra raz čepic in nosijo lavorjeva peresca. Koderkoli se pokaže kak novi minister, poysođ ga ljudstvo živahno pozdravlja in spremlja jih v stanovanja, pojoč narodne pesmi. V četrtek zvečer je bil Beligrad sijajno razsvetljen. Velike množice hodijo po mestu in kličejo: «Slava novemu kralju!» Beligrajski časopisi odobravajo dejanje in pravijo, da se je Srbija znebila tirana. O kraljici Dragi se ljudstvo jako nizkotno izraža, da je bila navadna vlačuga, ki je slepila kralja in srbski narod. Vse trgovine so zaprte. Koliko oseb je pravzaprav umorjenih, se ne ve natanko. Sodi se, da 300 ljudi. Strašni konec Obrenovičev ni naroda čisto nič vzemiril. V celi državi vlada mir in nihče ne pomiluje padlih žrtev. Kralja bodo položili k večnemu počitku v samostanu Rakovica, ostale mrtvece pa bodo pokopali na navadnem pokopališču. Skupščina se snide v ponedeljek dne 15. t. m., da izvoli novega kralja, od armade proklamiranega princa Petra Karagjorgjeviča.

Strašni dogodki v Srbiji so vzbudili po celem svetu nepopisno presenečenje. Naš cesar je to novico zvedel v četrtek pri procesiji. Mati umorjenega kralja Aleksandra, Natalija, ki živi v Parizu, se zvedela za strašni konec svojega sina v cerkvi. Med mašo je prišel njen spovednik k njej in ji povedal, kaj se je zgodilo. Jokaje je zaklicala: «Moj ubogi zapeljani Saša»; odšla je takoj domov in ne pusti nikogar k sebi.

Najnovejše vesti.

Napad na našega cesarja. Ko se je včeraj popoldne ob polpetih cesar peljal v Schönbrun, je v Kasernengasse neki človek s povzdignjeno gorjačo planil proti vozu, se istemu naglo približal in udaril. K sreči ni zadel nikogar. Nek trgovec je zgrabil napadalca, ki je bil oblečen kakor laški delavci. Ljudje so prileteli in pretepali napadalca, nato je pa prišla policija in ga odvedla v ječo.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu maju je 232 strank vložilo K 60.061·37, 183 strank dvignilo K 47.552·14, 40 strankam se je izplačalo posojil K 63.000—, denarni promet K 283.631·15.

Razpis dobave lesa. C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 22. junija t. l. vršila pri okrožni finančni prefekturi v Zofiji ponudbena razprava za dobavo raznega lesa, in sicer: 100.000 metrov okroglega smrekovega lesa za podpore, 1000 kubičnih metrov smrekovega lesa, 1000 pragov iz borovega lesa, 1000 ročajev iz bukovega lesa za motike in 10.000 metrov okroglega hrastovega lesa. Približna dobavna vrednost znaša 69.500 frankov, kavcija pa 5%. Natančnejši dobavni pogoji so vsaki delavnik pri okr. fin. prefekturi v Zofiji na ogled.

Tedenski sejem v Kranju dne 8. t. m.

Prignalo se je 123 glav goveje živine, 3 telet, 518 prašičev, 2 ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7-65, prosa K 8-50, ovska K 7-—, rži K 7-—, ajde KJ 9-—, ječmena K 7-—.

Loterijska srečka dne 6. junija t. l.

Gradec: 55 40 57 88 48

Preselitev trgovine.

Sl. občinstvu v mestu in na deželi najljubdeje naznanjam, da sem trgovino s trafiko **iz hiše št. 88 v Skofji Loki v hišo št. 83 na Spodnjem trgu istotam** preselila.

V upanju, da mi sl. občinstvo isto zaupanje in naklonjenost kakor dosedaj izkazuje, beležim

126-2

spoštovanjem

Ana Landt

trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami.

Mladenič

išče kot gospodinja (nevesto) za kmetijstvo na Gorenjskem, vredno več kakor 17.000 glid. in brez dolgov. 123-2

Dekleta, ki imajo veselje do možitve in jih veseli kmetijstvo, naj pošljejo svoje ime, značaj, starost in doto v 14 dneh pod šifro „N. N.“ poste restante, Kranj.

Travnik

na kranjskem polju se da pokositi ves ali razdeljen v štiri dele. Več se izve pri

Josipu Krennerju

128-1

Savsko predm. št. 16.

Knjige: „**Večna molitev**“ in „**Proračun funtov na kilograme**“ se dobi v bukvarni

Pavel Bizjak v Kranju

127-1

zraven velikega vodnjaka št. 118.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z nemajeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2%

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

43-15

62-18

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarско, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje stropov, vlite kotle, fine travne kose, kakor n. pr. z znamko Ciril in Metod, katere imam le jaz v zalogi, potem srpe in brgamaške osle,

Roman- in Portland-cement, traverze,
stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga svetilk!

Zaloga različnih barv!

Oceanske vožnje samo 5 $\frac{1}{2}$ do 6 dni.

V Ameriko potovati je najkrajše in najprijetnejše
čez Francosko Havre — New-York!

Zaradi veljavnih vožnjih listov in cene naj se obrne
vsakteri na zastopnika Ivan Bihel (generalne agenture za
celo Švico) v Buksu (meja) zraven kolodvora. 107—6

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i t. d. 125—2

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-
cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v
to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga
strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenske v najboljših kako-
vostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z
obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stra-
nišč in kopalnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti
jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje
brezplačno. 118—46

Izvolite ogledati mojo 110—5

novourejeno sukneño zalogo

v kateri se nahaja blizu 1000 raznovrstnih vzorcev.
zadnje novosti od gl. 1:50 do 6—

R. MIKLAUC

črni in modni kamgarn

ševijot iz Škofje Loke

trpežni lovski lodin

doskin in tricot

Ljubljana

največja zaloga

strogo nizke cene

Špitalske ulice št. 5.

Vzorci na zahtevanje brezplačno.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Lokl pri g. M. Žigonu, trafika na
glavnem trgu;

Radovljici pri g. Otonu Homannu, glavna
trafika.

Ure, zlatnino in srebrnino

priporoča po najnižjih cenah
svojo bogato zalogo vseh vrst
prstanov, uhanov, brošk,
verizic i. t. d., kakor tudi žepnih
in stenskih ur, ki so po vsem
svetu znane kot najboljšše.

Za obilen obisk se priporoča

73—52 **H. SUTTNER**

urar v Kranju.

Ceniki zastoj in franko.

Izšel je ravnokar najnovejši cenik.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

97—50

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

ČLOVEK IN POL.

ROMAN.

Napisal IVAN ŠORLI.

Lično opremljena knjiga v izvornem zavoju

po načrtu akad. slikarja Iv. Vavpotiča.

Cena brošir. K 2:50, po pošti K 2:70.

96—51

Izdal

Lavoslav Schwentner

založnik in knjigotržec v Ljubljani.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11—22

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Večkrat premiano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
115-4 v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollze)

ovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, nastoljatev, poč-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94-8

po najnižjih cenah.

Genike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

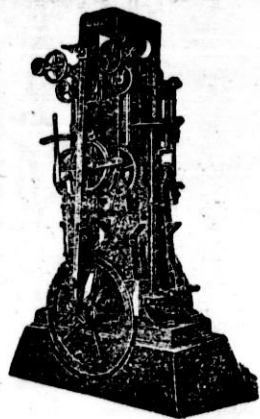
Ljubljana 117-3

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

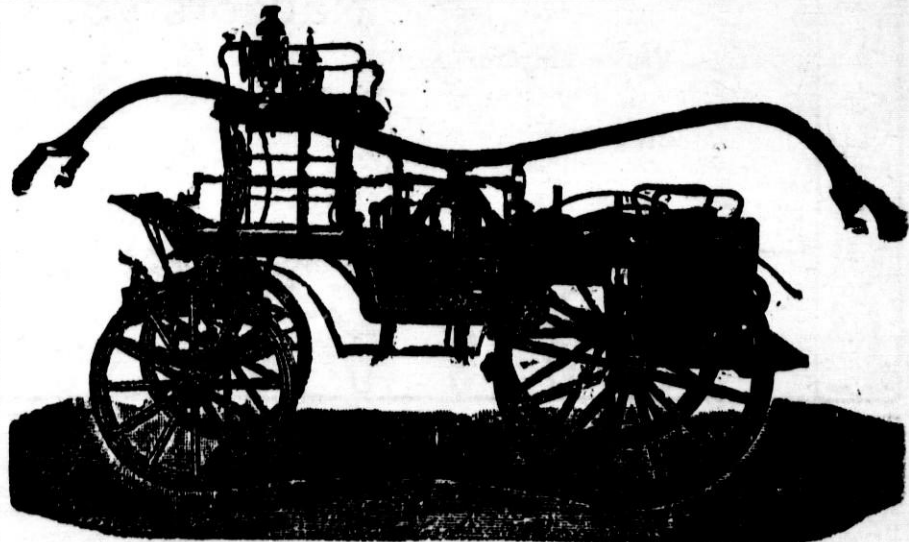
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnice,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cvil in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15-21

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plaćila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Edini strupa prosti američanski papir za muhe

„Tanglefoot“

Originalni zavoj (500 pol) 15:59 gld., karton (50 pol)
1:60 gld. 112-2

Albin Rant, Kranj.

Železnato vino	LEKARJA Piccoli - ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah
krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe	

Edina
zaloga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
pri Angelu-
Ljubljana
dunajska cesta.

Pollitrika steklenica velja 2 K.
Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL
PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje
l. 161-87 znesek po poštnem povzetju.

Andrej Boucon

149-39 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Cenki se razpošiljajo zastonj in
frankovano.

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franc Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.